

GENÇ MÜTEFEKKİRLER DERGİSİ
JOURNAL OF YOUNG INTELLECTUALS

e-ISSN: 2718-000X

Yıl/Year: 5, Cilt/Volume: 5, Sayı/Issue:: 4

Aralık/December-2024

MAKALE BİLGİSİ/ARTICLE INFORMATION

Alvarlı Efe Hazretleri ve Arapça-Türkçe Gazaliyyâtı

Hazrat Alvarli Efe and His Arabic-Turkish Gazaliyyât

YAZAR/WRITER

Zeynep AKBUDAK

Dr. Arş. Gör. İğdır Üniversitesi, İlahiyat Fak.

Dr. Research Assistant. Gör. Iğdir University, Faculty of Theology.

zeynep_akbudak34@hotmail.com

<https://orcid.org/0000-0002-9939-5801>

İğdır, TÜRKİYE

<http://doi.org/10.5281/zenodo.14413160>

Yayın Bilgisi/Publication Information

Makale Türü/Article Type: Araştırma Makalesi

Geliş Tarihi/Date Received: 23.11.2024

Kabul Tarihi/Date Accepted: 11.12.2024

Sayfa Aralığı/ Page Range: 1078-1098

İntihal: Bu makale, intihal.net yazılımınca taranmıştır. İntihal tespit edilmemiştir.

Plagiarism: This article has been scanned by intihal.net. No plagiarism detected.

Yayıncı / Published by: Nihat DEMİRKOL / TÜRKİYE

ÖZET

Alvarlı Efe Hazretlerinin asıl adı Hâce Muhammed Lütfi'dir. Nakşibendi büyüklerinden olan Alvarlı Efe Hazretleri Erzurum'da doğmuştur. Uzun yıllar boyunca farklı yerlerde hizmet vermiş olan Alvarlı Efe Hazretleri Erzurum'da vefat etmiştir. Hazret, Alvar köyünde medfundur. Alvarlı Efe Hazretlerinin "Hulâsatü'l- Hakâyık ve Mektûbât-ı Hâce Muhammed Lütfi" adlı eserinin ilk defa neşri h. 1394 m.1974 yılında olmuştur. Bu neşrin hemen ardından h. 1400 m. 1979 yılında mevcut olan yedi nüshadaki farklılıklar gözden geçirilmiş, tashihler yapılmış ve nesih hattıyla yazılıp neşredilmiştir. Akabinde 1996 yılında eser yeniden gözden geçirilerek, gerekli tashihler yapılarak ve lügat eklenerek üçüncü baskısı Efe Hazretleri Vakfı tarafından gerçekleştirilmiştir. Bununla birlikte son baskısı da aynı şekilde yine aynı yayınevinden çıkmıştır. Kitabın son baskısında tashihlerin nasıl yapıldığına, nelere dikkat edildiğine, kelimelerin Osmanlıcaya göre nasıl sunulduğuna dair bilgilendirme yapılmıştır. Bununla birlikte eserde şiir veznine değinilmiştir. Eserde "Mukaddime-i Hulâsatü'l-Hakâyık", "Bir Hatıra" ve Hidâyet Bahçeleri adlı bölüm Hâcî Seyfeddin Efendi Hazretlerinin kaleminden çıkmıştır. Makalemizde ele aldığımız bölüm eserin "Arabi Gazaliyyât" kısmıdır. Bu kısım eserin orijinalinde on dokuz sayfa kadardır. Gazaliyyâtın içeriği önce Allah'ın varlığını, birliğini, ehadiyetini kapsamaktadır. Öte yandan Allah-u Teâlâ'nın sıfatlarını vesile kılarak yapılmış bir dua niteliğinde olan eser günümüze kadar ulaşmıştır.

Anahtar Kelimeler: Tefsir, Alvarlı Efe, Gazaliyyât, Mektûbât, Tercüme

ABSTRACT

The real name of the Alvaran Efe Prophet is Hâce Mohammad Lütfi. The Alvarli Efe Prophet, one of the elders of Nakshibendi, was born in Erzurum. The Alvarli Efe Hazratleri Erzurum, who had served in different places for many years, passed away. Hazret is medfundur in the village of Alvar. The "Hulacatul-Aqariq and Letter-I Hâce Muhammad Lütfi" of the Alvarian Efe Prophet was the first time in 1394 m. 1974. Immediately after this joy, the differences in the seven copies available in 1400 m. 1979 were reviewed, tashihlari was made and written and cheered on the line of neshmah. Later, in 1996, the work was reconsidered, necessary tashihler was made and the third edition was made by the Efe Foundation. However, the latest edition likewise came out

of the same publishing house. In the last edition of the book, information was given about how the tashihs were made, what was paid attention to, how the words were presented according to the Ottoman language. However poetry is mentioned. In the work “Mukaddime-i Hulacatul-Khakayik”, “Bir Souvenir” and the Gardens of Hydayet Hajjeddin has emerged from the pen of the Efendi Treasures. The work we cover in our article is “Arabi Gazeliyat” part. This part is nineteen pages in the original. The content of the Gazanate includes first the existence, unity and authority of Allah. On the other hand, the work of a prayer which was made by establishing the adjectives of Allah by means of Allah has reached to the present day.

Keywords: Tafsir, Alvarli Efe, Gazaliyyât, Letter, Translation

GİRİŞ

Asıl adı Hâce Muhammed Lutfi olan Alvarlı Efe Hazretleri, (Lutfî: 2011, 11) ‘Alvarlı Efe Hazretleri’ lakabıyla şöhret bulmuş Nakşibendi büyüklerinden bir zattır. Hicri 1285 miladi 1868 senesinde Erzurum'un Hasankale ilçesine bağlı kendi deyimiyle ‘erenler meskeni ve râhat-ı can’ olan 'Kındığı Köyü'nde dünyaya gelmiştir. Babası Hâce Hüseyin Efendi, annesi Seyyide Hadîce Hanım'dır. Önce Hasankale'de imamlık yapan Hazret, daha sonra pederi ile Bitlise giderek Pîr-i Küfrevî Hazretlerinin huzuruyla müşerref olmuştur. Çeşitli yerlerde görev yapan Alvarlı Efe Hazretleri'nin Alvar imamı olarak anılması 24 sene imamlık yaptığı Alvar köyüyle bağlantılıdır. Hazret bir süre rahatsızlığından sonra 12 Mart 1956 tarihinde Erzurum'da vefat etmiş, Alvar köyüne götürülüp orada toprağa verilmiştir. (Lutfî: 2011, 11)

‘Gazeliyyât’ kelimesi Klasik Doğu şiirinin en yaygın nazım şekillerinden biri olup genellikle 5-12 beyitten oluşan, ilk beyitlerin mısraları aralarında kafiyenin olduğu, diğer beyitlerde ilk mısra serbest ikinci mısra ise matla ile kafiyeli olan ‘gazel’ kelimesinin çoğul kipi anlamında kullanılmıştır. Kelime olarak Gazalliyât gazelle ilgili, gazel tarzında olan şiirler anlamına gelir.

Nakşibendi büyüklerinden olan Alvarlı Efe Hazretleri'nin “Hulâsatü'l- Hakâyık ve Mektûbât-ı Hâce Muhammed Lutfî” adlı eserinin ilk defa neşri h. 1394 m.1974 yılında olmuştur. Bu neşrin hemen ardından h. 1400 m. 1979 yılında mevcut olan yedi nüshadaki farklılıklar gözden geçirilmiş, tashihler yapılmış ve nesih hattıyla yazılıp neşredilmiştir.

Akabinde 1996 yılında eser yeniden gözden geçirilerek, gerekli tashihler yapılarak ve lügat eklenerek üçüncü baskısı Efe Hazretleri Vakfı tarafından gerçekleştirilmiştir. Bununla birlikte son baskısı da aynı şekilde yine aynı yayınevinden çıkmıştır. Kitabın son baskısında tashihlerin nasıl yapıldığına, nelere dikkat edildiğine, kelimelerin Osmanlıcaya göre nasıl sunulduğuna dair bilgilendirme yapılmıştır. Bununla birlikte eserde şiir veznine değinilmiştir. Eserde “Mukaddime-i Hulâsatü’l-Hakâyık”, “Bir Hatıra” ve Hidâyet Bahçeleri adlı bölüm Hâcî Seyfeddin Efendi Hazretlerinin kaleminden çıkmıştır. Makalemizde ele aldığımız eserin “Arabi Gazeliyyât” kısmıdır. Bu kısım eserin orijinalinde on dokuz sayfa kadardır.

Tercümesini sunduğumuz Alvarlı Efe Hazretleri’ne ait bu şiirler 2011 İstanbul baskılı *Hulâsatü’l-Hakâyık ve Mektûbât-ı Hâce Muhammed Lutfi* adlı Türkçe divanının 27-46 sayfaları arasında yer alan Arapça gazellerinin Türkçe’ye çevirisidir. (Lutfî: 2011, 27-46)

ARABÎ GAZELLER

عَرَبِيَّ غَزَلِيَّاتٍ Arapça Gazaliyyât	
وَالشُّكْرُ لِمَنْ كَانَ حَكِيمًا وَ قَدِيرًا Şükür de yine, hikmet sahibi olan ve (her şeye) gücü yeten (Allah)’adır.	أَلْحَمْدُ لِمَنْ كَانَ عَلِيمًا وَ خَيْرًا Hamd, (her şeyi) bilen ve (her şeyden) haberdar olan (Allah)’adır.
مِنْ خَلْقِهِ فِي مُلْكِهِ نَفْعًا وَ ضَرَارًا Mülkünde olan yaratıkların fayda ve zararına ihtiyacı olmayan bir zengindir.	فَرْدٌ صَمَدٌ خَالِقُ الْأَشْيَاءِ غَنِيٌّ O Ferd’dir (tektir). Samed’dir (her şey O’na muhtaç, O hiçbir şeye muhtaç değildir). Eşyayı yaratandır.
يُخْرِجُ مِنَ الْقَبْرِ صَغِيرًا وَ كِبَارًا Küçük olsun büyük olsun, herkesi kabirden çıkarır.	يُحْيِي وَ يُمِيتُ وَ هُوَ حَيٌّ أَيْدِيٌّ O hayat verir ve öldürür, O sonsuz dek ölümsüzdür.
مِنْ فَضْلِهِ قَدْ أَحْسَنَ مَا نَطْلُبُ خَيْرًا	ذُو اللَّطْفِ وَ الْإِكْرَامِ وَالْإِحْسَانِ عَلَيْنَا

Neyi talep edersek, fazlından dolayı onu hayra çevirerek bize ihsan eder.

مَا رُدَّ مِنَ النَّبَابِ غَنِيًّا وَفَقِيرًا

Kapısından ne zengini ne de fakiri geri çevirir.

لَوْ كَانَ هُوَ السَّائِلَ فِي الْفِعْلِ شَرِيرًا

Talep eden hakikaten kötü biri de olsa!

يُكْرَمُ وَ يُحْسِنُ وَ لَوْ كَانَ كِرَارًا

İkram eder, iyilik eder, tekrar tekrar bile olsa.

قَدْ قَدَرَ مَا قَدَرَ قَدْ قَرَّ قَرَارًا

Takdir ettiğinin miktarını belirler ve o kararlı bir şekilde yerine gelir

الْكَلِّ مِنَ اللَّهِ إِلَى اللَّهِ مَصِيرًا

Her şey Allah'tandır, dönüş yeri de yine Allah'adır

قَدْ نَالَ كَرَمَ الْكَرِيمِ فَازَ جَدِيرًا

Kerim olan (Allah'ın) keremine nâil olup, layık olduğuna erişir.

قَدْ اثْبَتَ إِسْلَامَهُ وَكَانَ شُكُورًا

Artık o, Müslümanlığını sağlama almış ve çok şükredenlerden o l m u ş t u r .

مَنْ أَنْكَرَ بِذَاتِهِ قَدْ كَانَ كُفُورًا

Kim O'nun zatını inkâr ederse artık o azgın bir kâfir olmuştur.

الْقَانِمُ بِذَاتِهِ اللَّهُ كَبِيرًا

Varlığı kendi zatındandır ve büyük olarak mucizeler yaratandır.

ذُو الْحِكْمَةِ وَالْمَرْحَمَةِ أَعْظَمُ قَدِيرًا

Bize karşı lütuf, ikram ve ihsan (iyilik) sahibidir.

نَسْتَرْجِمُ مِنْ رَحْمَتِهِ كُلَّ زَمَانٍ

Her an, rahmetinden bir kısmını istirham ederiz.

لَا يَمْنَعُ لِلسَّائِلِ مِنْ مَسْئَلَتِهِ

İsteyenin istemesine engel olmaz.

مَنْ كَانَ كَرِيمًا وَ رَجِيمًا وَ حَكِيمًا

Kerem sahibi, merhametli ve hikmetli olan bir zat

لَا ضِدَّ وَ لَا نِدَّ لَهُ يَفْعَلُ مَا يَشَاءُ

O'nun ne zıddı ne de benzeri bulunur, dilediğini yapar.

لَا شَرِيكَ فِي مُلْكِهِ مَالِكِ الْمَمَالِكِ

Mülkünde şeriki yoktur bütün kölelerin sahibidir

مَنْ آمَنَ بِاللَّهِ وَ مَا أَنْزَلَهُ اللَّهُ

Kim Allah'a ve O'nun indirmiş olduğu şeylere iman ederse

مَنْ صَلَّى صَلَاتَهُ وَ مَا سَنَّ نَبِيًّا

Kim ki namazını ve Nebi'nin sünnet ettiklerini kılsa

آمَنَّا وَ صَدَقْنَا هُوَ اللَّهُ قَدِيمٌ

Biz Allah'ın ezeli olduğuna inandık ve tasdik ettik.

لَا أَوَّلَ لَهَا وَ لَا آخِرَ لَهَا دَائِمٌ بَاقٍ

O'nun başlangıcı ve sonu yoktur, O sonsuza dek dâimdir

ذُو الْقُدْرَةِ وَالْعِظْمَةِ خَالِقُ الْأَشْيَاءِ

Hikmet ve merhamet sahibidir ve kudretli olarak pek azametlidir.

يَغْفِرُ وَيَرْحَمُ وَيَنْصُرُ كَثِيرًا

Çokça bağışlar, merhamet eder, yardım eder.

فِي الظَّاهِرِ وَالْبَاطِنِ لِلْخَلْقِ نَصِيرًا

Açıktan ve gizli olarak yaratıklarına yardımcı olandır.

وَ اَرْحَمَ لَنَا يَا رَبَّنَا قَدْ كُنَّا ضَرِيرًا

Bize acı ey Rabbimiz! Muhakkak ki bizler zarar ziyan içindeyiz.

مَا اسْأَلُكَ مِنْكَ وَ قَدْ كُنْتُ بِصِيرًا

Sen'den istemekte olduğum her şeyi Sen zaten görmektesin.

رَحْمَتِكَ لِخَلْقِكَ قَدْ كَانَ كَبِيرًا

Senin yaratıklarına olan rahmetin çok büyüktür.

بِالْإِلْهَامِ وَالْإِنْعَامِ وَ لِلنُّورِ جَبِيرًا

İlham ile nimet vererek ve kaynaştırıcı nura yönlendirerek.

لَا يُوجَدُ مِنْ غَيْرِكَ يَكُونُ ظَهِيرًا

Senden başka bize arka çıkacak kimse bulunmuyor.

O, kudret ve azamet sahibi olup, her şeyi yaratandır.

ذُو الْعِزَّةِ وَالرَّحْمَةِ وَالْمِنَّةِ مَنَّانٌ

O, izzet, merhamet ve minnet (nimet) sahibi olup nimetini bol verendir.

ذُو الرَّحْمِ وَ ذُو اللَّطْفِ وَ ذُو الْقَهْرِ قَدِيرًا

Merhamet sahibi, lütuf sahibi ve kudretli bir şekilde kahr sahibidir.

يَا رَبِّ قِنَا مِنْ فِتْنَةِ آخِرِ الْأَيَّامِ

Ey Rabbim! Bizi şu son günlerin fitnesinden muhafaza eyle.

يَا رَبِّ بِرِضَاكَ رِضَاكَ نَطْلُبُ مِنْكَ

Ey Rabbimiz, Sen'den rızan ile bizden razı olmanı talep ediyoruz.

رَبِّينَا يَا رَبَّنَا مِنْ مَرْحَمَتِكَ

Ey Rabbimiz bizi rahmetin ile terbiye ettin.

يَا رَبَّنَا فِي التَّوْحِيدِ وَ النَّصْدِيقِ أَقْمَنَا

Ey Rabbimiz Sen bizleri tevhit ve tasdik üzere ayakta tut.

مَا كَانَ لَنَا يَنْصُرُ وَ يَغْفِرُ ذَنْبًا

Sen'den başka günahları bağışlayıp bize yardım edecek kimse yok.

لِلْخَلْقِ مِنَ الرَّحْمَةِ أَنَّهُرُ نُهُورًا

Yaratıkları için rahmeti, ırmaklardan daha fazla ve akıcıdır.

الْمِنَّةِ لِلَّهِ تَعَالَى هُوَ أَرْحَمُ

Minnetimiz o çok yüce Allah içindir. O en merhametlidir.

الْمَوْتُ مَعَ الذَّهْشَةِ يُدْخِلُ قُبُورًا

Ölüm dehşetle kabirlere sokar

الشَّرُّ شُرُورًا حَكَمَ الْخَيْرَ خَيْرًا

Bir şerde çok şerler takdir eder. Bir hayrı, çok hayır sayar.

إِلَّا أَحَدٌ مِنْهُمَا لَا يَدْخُلُ نَارًا

Ancak onlardan kimsenin Cehennem'e girmemesi içindir.

يَطْلُبُهَا الْمُؤْمِنُ مِنْ رَبِّهِ نَصِيرًا

Mümin (Cennet'i) yardım etmeyi seven Rabb'inden talep eder.

مَنْ وُلِدَ مِنْ أَمَةٍ مِنَ
التَّقْلِينِ

Annesinden doğmuş olan her bir cin ve insanı

الْعَبْدُ يُدَبِّرُ فَوَاللَّهِ يُقَدِّرُ

Kul tedbir alır (tasarlar). Allah ise,

مَا أَنْزَلَ مِنَ الْكُتُبِ لِلتَّقْلِينِ

Cin ve insanlara indirmiş olduğu kitapların hepsi,

الرَّحْمَةِ وَالْمَغْفِرَةِ مُنْتَظِرَانِ

Rahmet ve bağışlanma (onları) beklemektedir.

اللَّهُ رُؤُفٌ وَرَحِيمٌ وَكَرِيمٌ

Allah pek şefkatli ve pek merhametli ve her bakımdan cömerttir.

يُكَفِّرُ وَيَسْتُرُ لِلْعَبْدِ غُفُورًا

Çok affedici olarak Allah, kulunun günahlarını gizler ve örter.

الرَّازِقُ رَزَقَ الْخَلْقَ مِنَ الْكَرَمِ

Rızık veren mahlûkatı keremiyle rızıklandırdı

حِكْمَتُهُ أَعْظَمُ مِنْ نَيْرِ الْأَعْظَمِ

O'nun hikmeti en büyük ışık kaynağı (güneşten) daha büyüktür.

يَحْسُنُ كُلُّ مَا جَاءَ مِنَ الْأَعْلَمِ

En iyi bilenden gelen her şey güzeldir.

هُوَ مَالِكُ الْمَلِكِ مِنَ أَوَّلِ الْقَدَمِ

O ezelin başlangıcından beri mülkün sahibidir.

الْخَالِقُ خَلَقَ الْخَلْقَ مِنَ الْعَدَمِ

Yaratıcı mahlûkatı yoktan yarattı

هُوَ الْحَكِيمُ الَّذِي فِي كُلِّ أَعْمَالِهِ

O, fiillerinin hepsinde hikmetli olan zattır, (yerli yerince iş yapar).

مَا فَعَلَ الْحَكِيمُ هُوَ فِي مَحَلِّهِ

Hikmet sahibi ne işlemişse, yerinde işlemiştir

الْكُلُّ مِنَ اللَّهِ وَالْكُلُّ إِلَى اللَّهِ

Her şey Allah'tandır ve her şey Allah'adır

اللَّهُ لَا يُضِيعُ أَجْرًا مِنْ خِدْمِ

Allah hiçbir hizmetin mükâfatını zâyi
etmez.

الْإِحْسَانَ مِنَ الْمُحْسِنِ مِنْ أَحْسَنِ الْعَمَلِ

İhsan sahibinden gelen iyilik, en güzel
alamettir

بِفَضْلِ اللَّهِ الْعَظِيمِ فِي أَوَّلِ الْقَدَمِ

Ulu Allah'ın fazlıyla (karşılık beklemeyen
faziletiyle) bir adımda gireceklerdir.

يَمْنَعُ الصَّدَقَاتِ وَيَضْرِبُ الْخِدْمِ

Onlar sadakaları engeller, hizmetleri de
men ederler.

أَنْ نَطْعَمَ الْمَسْكِينِ وَالْأَسِيرِ وَالْيَتِيمِ

Fakiri, esir düşmüş olanı ve yetimi
doyurmamızı

يَنْقَلُونَ زَادَنَا فِي أَيَّامِ النَّدَمِ

Nedamet günlerinde azıklarımızı bize
getirecekler.

سَعَادَتِ الْعِبَادِ فِي طَاعَتِ اللَّهِ

Kulların saadeti Allah'a
itaat etmektedir

أَحْسِنَ كَمَا أَحْسَنَكَ اللَّهُ مِنْ فَضْلِهِ

Allah nasıl sana
faziletinden ihsan etmişse
sen de iyilik et.

الْجَنَّةِ دَارِ الْأَسْخِيَاءِ يَدْخُلُونَهَا

Cennet cömertlerin
yurdudur. Oraya,

الْبُخْلَاءِ فِي النَّارِ يَسْتَحِقُّونَ بِهَا

Cimriler ateştedirler. Orayı
hak ederler.

أَمَرْنَا رَبَّنَا فِي الْكِتَابِ الْقَدِيمِ

Ezelî kitabında bize
emrettin Rabbimiz,

الْفُقَرَاءَ حَمَلْ زَادِ آخِرَتَنَا

Fakirler ahiret azığımızın
hamalıdır

إِنْ كُنْتَ تُحِبُّ أَنْ يُخْرِمَكَ رَبُّكَ

Şayet Rabbinin sana ikram etmesini dilersem,

أَكْرِمِ الْمَسَاكِينَ قَبْلَ يَوْمِ الْقِيَمِ

Kıyamet gününden önce fakirlere ikramda bulun.

وَ الْإِسْتِزْحَامُ مِنْكَ يَا رَبَّنَا الرَّحِيمِ

Merhamet Sen'den dilenir, ey rahmet
sahibi Rabbimiz

وَ الْطَفُّ لَنَا وَ ارْحَمْنَا يَا رَبَّنَا الْحَلِيمِ

Bize lütuf eyle, bize merhamet eyle, ey
hilim (yumuşaklık) sahibi Rabbimiz

وَالهِ وَ صَحْبِهِ أَقْدَارُهُمْ أَعْظَمُ

Ve kıymetleri çok büyük olan O'nun
âli ve ashabı için.

الْمُسْتَنْكَى إِلَيْكَ يَا رَبَّنَا الْكَرِيمِ

Şikâyetimiz sanadır, ey
kerim Rabbimiz

إِسْتَدْتَّ حَاجَاتُنَا إِلَيْكَ يَا رَبَّنَا

Sana olan ihtiyaçlarımız
arttı ey Rabbimiz

أَكْرَمْنَا يَا رَبَّنَا بِحَقِّ نَوْرِ الْهُدَى

Hidayetin nuru'nun
(s.a.s) hakkı için bize
ikram et, ey Rabbimiz!

عَنْ طَرِيقِ السَّعَادَةِ، قَلْبُهُمْ أَظْلَمُ

Saadet yolundan ayrıldı. Onların kalpler
pek karanlıktır

كَثُرَتِ الْبِدْعَةُ، زَلَّتْ بِهَا الْقَدَمُ

Bidat çoğaldı. Bu sebeple ayaklar kaydı.

غَلَبَتِ الْغَفْلَةُ عَلَيْنَا فِي النَّيَامِ

Gaflet (sanki) bizi uykuda bastırdı

فَلْيَبِكِ أَحْوَالَنَا اللَّوْحُ وَالْقَلَمُ

Artık hallerimize Levh (amel defterimiz)
de ağlasın, (onu yazan) kalem de.

أَلْوَيْلُ إِنْ لَمْ يَجِئْنَا مِنْهَا النَّدَمُ

Bundan bize pişmanlık gelmezse, vay
halimize!

وَلِلْأَهْلِ الْخَسْرَانِ كُنَّا لَهُمْ أَقْدَمُ

Zarar edenler güruhunda biz (onlar
namına), herkesi geçtik.

وَلَا يَسَعُ لَنَا إِلَّا مِنْكَ الْكَرَمُ

Senin kereminden başka bir şey bizi içine
alıp (kurtaramaz).

مِنَ الْأَبِ وَالْأُمِّ أَنْتَ لَنَا أَرْحَمُ

Sen bize anne ve babadan daha
şefkatlisin.

هَذَا الزَّمَانُ الَّذِي ذَهَبَتِ الْأُمَّةُ

Bu öyle bir zamandır ki ümmet,

غَلَبَتْ أَشْرَارُنَا عَلَيْنَا يَا رَبَّنَا

En şerlilerimiz bizi mağlup etti, ey
Rabbimiz!

مَا كَانَتْ أَحْوَالُنَا فِي أَيَّامِ الْفِتَنِ

Bu fitne günlerinde halimiz nice dir!

وَقَدْ مَضَتْ أَحْوَالُ الْقَبِيْطِيِّ أَحْوَالُنَا

Günahkar çingenenin hallerin de
beter hallerimiz.

مَنْ رَأَى مِثْلَنَا فِي الدُّنْيَا امْتَالْنَا

Bize benzeyeni veya benzeyenleri
dünyada kim görmüş?

أَبَاءُ أَجْدَادِنَا مِنْ أُمَّتِ مُحَمَّدٍ

Dedelerimizin babaları bile Ümmet-
i Muhammed'den (s.a.s).

وَنَحْنُ الْمُؤَحِّدُونَ أَنْتَ رَبُّ الْعَالَمِينَ

Biz tevhid erleriyiz, Sen de
alemlerin rabbisin

نَرْجُوكَ يَا رَبَّنَا صَرَفْنَا نَحْوَ رِضَاكَ

Rabbimiz, sana yalvarıyoruz, bizleri
rıza yönelt.

خَلَقْتَنَا رَبَّنَا مِنْ أُمَّةٍ مُحَمَّدٍ

Rabbimiz bizleri Ümmet-i Muhammed'den
(s.a.s) yarattın.

وَقِنَا عَذَابَ النَّارِ رَحْمَتِكَ أَكْثَمُ

Bizleri cehennem azabından koru, Senin rahmetin çok büyüktür.

لَكَ مِنَّا يَا رَبِّ بِأَحْسَنِ الْكَلَامِ

Ey Rabb'im, en güzel kelamla bizden sana olsun.

مَا دَامَتِ السَّمَوَاتُ وَالْأَرْضُ عَلَى الدَّوَامِ

Gökler ve yer var olduğu müddetçe, devamlı surette.

فَتَجَلَّ يَا رَبِّ لَنَا بِاسْمِ السَّلَامِ

Selâm isminle ya Rab bize tecelli et (bizi selamette tut).

مَا دَامَتِ السَّمَوَاتُ وَالْأَرْضُ عَلَى الدَّوَامِ

Gökler ve yer var olduğu müddetçe, devamlı surette.

شَرَّفْتَنَا يَا رَبِّ بِالْإِيمَانِ وَالْإِسْلَامِ

Bizleri yâ Rab, iman ve İslam'la şereflendirdin.

مَا دَامَتِ السَّمَوَاتُ وَالْأَرْضُ عَلَى الدَّوَامِ

Gökler ve yer var olduğu müddetçe, devamlı surette.

وَ هُوَ نَبِيِّنَا كَانَ خَيْرَ الْأَنْبِيَاءِ

O bizim nebimizdir. O (ezelde) insanların en hayırlısıydı.

مَا دَامَتِ السَّمَوَاتُ وَالْأَرْضُ عَلَى الدَّوَامِ

Gökler ve yer var olduğu müddetçe, devamlı surette.

عَلَيْهِ وَالْإِلَهَ إِلَى يَوْمِ الْقِيَامِ

Kıyamet gününe kadar O'na ve ailesine olsun.

مَا دَامَتِ السَّمَوَاتُ وَالْأَرْضُ عَلَى الدَّوَامِ

Gökler ve yer var olduğu müddetçe, devamlı surette.

يَا مَحْمُودَ الْحَامِدِينَ الْحَمْدُ بِالتَّمَامِ

Ey hamd edenlerin hamdettiği! Hamdin tamamı,

صَلِّ يَا رَبِّ عَلَى سَيِّدِنَا الْمُصْطَفَى

Efendimiz Mustafa'ya salât eyle (O'nu hayırlarla kuşat).

يَا قَادِرُ يَا قَيُّومُ قَدْ جَلَّ جَلَّالُكَ

Ey Kudret sahibi. Ey, her şeyi ayakta tutan. Sen büyük celal sahibisin.

صَلِّ يَا رَبِّ عَلَى سَيِّدِنَا الْمُصْطَفَى

Efendimiz Mustafa'ya salât eyle (O'nu hayırlarla kuşat).

فَضَّلْتَنَا يَا رَبِّ عَلَى سَائِرِ الْأُمَّمِ

Bizi yâ Râb, diğer ümmetlere üstün kıldın.

صَلِّ يَا رَبِّ عَلَى سَيِّدِنَا الْمُصْطَفَى

Efendimiz Mustafa'ya salât eyle (O'nu hayırlarla kuşat).

أَرْسَلْتَ خَيْرَ الْوَرَا عَلَيْنَا يَا رَبَّنَا

Ey Rabbimiz, bize yaratılanların en hayırlısını gönderdin.

صَلِّ يَا رَبِّ عَلَى سَيِّدِنَا الْمُصْطَفَى

Efendimiz Mustafa'ya salât eyle (O'nu hayırlarla kuşat).

الصَّلَاةُ وَالسَّلَامُ مِنْكَ مِنَّا يَا رَبِّ

Selâtu selâm Sen'den ve bizden ey Rab!

صَلِّ يَا رَبِّ عَلَى سَيِّدِنَا الْمُصْطَفَى

Efendimiz Mustafa'ya salât eyle (O'nu hayırlarla kuşat).

وَ عَلَى أَصْحَابِهِمْ مِنْ رِجَالِ الْكِرَامِ

Onların kerem erbabı arkadaşlarına da
(salât-u selâm olsun).

مَا دَامَتِ السَّمَوَاتُ وَالْأَرْضُ عَلَى الدَّوَامِ

Gökler ve yer var olduğu müddetçe,
devamlı surette.

وَ مَنْ يُخْلِصُنَا مِنْ لَيْلَةِ الظُّلَمِ

Bizi karanlıklarla dolu geceden kim
kurtaracaktır.

مَا دَامَتِ السَّمَوَاتُ وَالْأَرْضُ عَلَى الدَّوَامِ

Gökler ve yer var olduğu müddetçe, devamlı
surette.

اسْتِرْحَامُنَا مِنْكَ إِلَى يَوْمِ الْقِيَامِ

Kıyamet gününe kadar, yalnız Sen'den
merhamet dileneceğiz;

مَا دَامَتِ السَّمَوَاتُ وَالْأَرْضُ عَلَى الدَّوَامِ

Gökler ve yer var olduğu müddetçe, devamlı
surette.

صَبَّ الْبَلَاءِ عَلَيْنَا فِي هَذِهِ الْأَيَّامِ

Bu günlerde belalar üzerimize yağdı.

مَا دَامَتِ السَّمَوَاتُ وَالْأَرْضُ عَلَى الدَّوَامِ

Gökler ve yer var olduğu müddetçe, devamlı
surette.

أَمِنَّا يَا رَبَّنَا بِالْقُرْآنِ الْإِمَامِ

Bizleri ey Rabb'imiz, rehberimiz olan Kur'an
üzerine öldür.

مَا دَامَتِ السَّمَوَاتُ وَالْأَرْضُ عَلَى الدَّوَامِ

Gökler ve yer var olduğu müddetçe, devamlı
surette.

وَ ارْحَمْنَا يَا رَبَّنَا عَلَى وَفْقِ الْمَرَامِ

وَ عَلَى الْأَنْبِيَاءِ وَالرُّسُلِ يَا رَبِّ

Enbiyâ ve resuller üzerine de ya Rab,
(salât-u selâm olsun).

صَلِّ يَا رَبِّ عَلَى سَيِّدِنَا الْمُصْطَفَى

Efendimiz Mustafa'ya salât eyle
(O'nu hayırlarla kuşat).

إِنْ لَمْ تَكُنْ نَاصِرًا لَنَا يَا رَبَّنَا الرَّحِيمِ

Ey Rahim olan Rabbimiz, bize
yardımcı olmazsan,

صَلِّ يَا رَبِّ عَلَى سَيِّدِنَا الْمُصْطَفَى

Efendimiz Mustafa'ya salât eyle
(O'nu hayırlarla kuşat).

أَيُّنَ الْمَفْرُ يَا رَبِّ مِنْ بُحُورِ الْبِلَايَا

Ya Rabbi, belâ denizlerinden
kaçılacak yer nerede?

صَلِّ يَا رَبِّ عَلَى سَيِّدِنَا الْمُصْطَفَى

Efendimiz Mustafa'ya salât eyle
(O'nu hayırlarla kuşat).

نَجِّنَا مِمَّا نَخَافُ وَ نَرْجُو رَحْمَتَكَ

Korktuğumuz şeylerden bizi koru!
Sen'den rahmetini dileniriz

صَلِّ يَا رَبِّ عَلَى سَيِّدِنَا الْمُصْطَفَى

Efendimiz Mustafa'ya salât eyle
(O'nu hayırlarla kuşat).

جَعَلْتَنَا يَا رَبِّ مِنْ أُمَّةٍ مُحَمَّدٍ

Bizleri Muhammed (sallallahu aleyhi
ve sellem) ümmetinden eyledin.

صَلِّ يَا رَبِّ عَلَى سَيِّدِنَا الْمُصْطَفَى

Efendimiz Mustafa'ya salât eyle
(O'nu hayırlarla kuşat).

نَشْهَدُكَ يَا رَبِّ أَنْتَ رَبُّ الْعَالَمِينَ

Bizlere ey Rabbimiz, arzularımıza uygun olarak merhamet et

مَا دَامَتِ السَّمَوَاتُ وَالْأَرْضُ عَلَى الدَّوَامِ

Gökler ve yer var olduğu müddetçe, devamlı surette.

نُقْصَانِنَا يَا رَبِّ فَأَقْبِلْ عَلَيَّ التَّمَامِ

Eksiğimizi ey Rab, tam olarak kabul eyle!

وَ اغْفِرْ لَنَا وَ لَهُمْ أَنْتَ رَبُّ الْأَنَامِ

Bizleri ve onları bağışla. Sen insanlığın Rabb'isin

مَا دَامَتِ السَّمَوَاتُ وَالْأَرْضُ عَلَى الدَّوَامِ

Gökler ve yer var olduğu müddetçe, devamlı surette.

وَ عَدْتْنَا يَا رَبِّ إِجَابَةَ الدَّعَامِ

Kendine istinat edilen zatın yaptığı gibi dualarımıza cevap vereceğini vaad ettin.

مَا دَامَتِ السَّمَوَاتُ وَالْأَرْضُ عَلَى الدَّوَامِ

Gökler ve yer var olduğu müddetçe, devamlı surette.

أَيَقِظْنَا يَا رَبَّنَا مِنْ غَفْلَةِ النَّيَامِ

Gaflet uykusundan ey Rabb'imiz bizi uyar.

مَا دَامَتِ السَّمَوَاتُ وَالْأَرْضُ عَلَى الدَّوَامِ

Gökler ve yer var olduğu müddetçe, devamlı surette.

أَسْكُنْنَا يَا رَبَّنَا صَحْنِ الدَّارِ السَّلَامِ

Bizleri Daru's-Selam cennetinin iç bahçesinde iskân ettir

Şahadet ederiz ki yâ Rab, Sen âlemlerin Rabb'isin.

صَلِّ يَا رَبِّ عَلَى سَيِّدِنَا الْمُصْطَفَى

Efendimiz Mustafa'ya salât eyle (O'nu hayırlarla kuşat).

أَنْتَ رَبُّنَا الصَّمَدُ يَا اللَّهُ يَا أَحَدُ

Sen kimseye muhtaç olmayan Rabb'imizsin. Ey Allah, ey tek olan Ehad!

وَ إِخْوَانِنَا الَّذِينَ سَبَقُونَا بِالْإِيمَانِ

Bizden önce gelip bizi imanda geçmiş olan kardeşlerimizi

صَلِّ يَا رَبِّ عَلَى سَيِّدِنَا الْمُصْطَفَى

Efendimiz Mustafa'ya salât eyle (O'nu hayırlarla kuşat).

أَنْتَ لَا تَرُدُّنَا بَعْدَ الدَّعَاءِ بِالْخَيْرِ

Sen hayırla duadan sonra bizi geri çevirmezsin.

صَلِّ يَا رَبِّ عَلَى سَيِّدِنَا الْمُصْطَفَى

Efendimiz Mustafa'ya salât eyle (O'nu hayırlarla kuşat).

وَ ارْحَمْنَا يَا رَبَّنَا فِي الدُّنْيَا وَ الْآخِرَةِ

Bize merhamet et ey Rabb'imiz dünyada ve ahirette.

صَلِّ يَا رَبِّ عَلَى سَيِّدِنَا الْمُصْطَفَى

Efendimiz Mustafa'ya salât eyle (O'nu hayırlarla kuşat).

وَ ارْزُقْنَا يَا رَبَّنَا بِفَضْلِكَ وَ جُودِكَ

Bizleri fazilet ve kereminle rızıklandır, ey Rabb'imiz.

صَلِّ يَا رَبِّ عَلَى سَيِّدِنَا الْمُصْطَفَى

Efendimiz Mustafa'ya salât eyle (O'nu hayırlarla kuşat).

<p>مَا دَامَتِ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضُ عَلَى الدَّوَامِ</p> <p>Gökler ve yer var olduğu müddetçe, devamlı surette.</p>	
<p>رَأَيْنَا شِدَّةَ الْقَهْرِ عَلَى اللَّهِ تَوَكَّلْنَا</p> <p>Kahrın şiddetini gördük, Yalnız Allah'a tevekkül ettik</p> <p>فَقُولُوا أَيُّهَا الْإِخْوَانُ عَلَى اللَّهِ تَوَكَّلْنَا</p> <p>Deyin ey kardeşler: Yalnız Allah'a tevekkül ettik.</p> <p>لَيْسَ الْخَوْفُ مِنَ الرَّحْمَانِ عَلَى اللَّهِ تَوَكَّلْنَا</p> <p>Rahman olan Allah'tan korkmadılar. Yalnız Allah'a tevekkül ettik</p>	<p>نَظَرْنَا فِتْنَةَ الدَّهْرِ عَلَى اللَّهِ تَوَكَّلْنَا</p> <p>Zamanın fitnesine nazar ettik. Yalnız Allah'a tevekkül ettik.</p> <p>خَرَجَ النَّاسُ عَنِ الْإِيمَانِ تَبَرُّوا مِنَ الْإِحْسَانِ</p> <p>İnsanlar imandan çıktılar, ihsanı kabullenmediler.</p> <p>أَكْبَبَ النَّاسُ عَنِ الْعِصْيَانِ دَخَلُوا بُحُورَ الطَّغْيَانِ</p> <p>İnsanlar yüzüstü isyana gömüldüler, tuğyan denizlerine daldılar.</p>
<p>قَبْلَ الْمَوْتِ فَانْتَبِهُوا عَلَى اللَّهِ تَوَكَّلْنَا</p> <p>Ölümden önce uyanınız. Yalnız Allah'a tevekkül ettik.</p> <p>كَانَ الشَّيْطَانُ مُقْتَدًا عَلَى اللَّهِ تَوَكَّلْنَا</p> <p>Şeytan ardından gidilen olmuş, Yalnız Allah'a tevekkül ettik</p> <p>زُهَّادُهُمْ أَهْلُ الرِّيَاءِ عَلَى اللَّهِ تَوَكَّلْنَا</p> <p>Zahitleri bile gösteriş ehli. Yalnız Allah'a tevekkül ettik</p> <p>وَالْأَمْرَاءُ جَائِرُونَ عَلَى اللَّهِ تَوَكَّلْنَا</p> <p>Yöneticiler ise birer zorba. Yalnız Allah'a tevekkül ettik</p>	<p>أَيُّهَا النَّاسُ فَانْتَظِرُوا بِالْأَمْوَاتِ فَاعْتَبِرُوا</p> <p>Ey insanlar bekleyiniz. Ölülerden ibret alınız.</p> <p>لَا يُوجَدُ نُورُ الْهُدَى فِي الْعَيْونِ لِلْإِقْتِدَا</p> <p>Hidayet nuru bulunmuyor. Gözler uymak için bakmıyor.</p> <p>مَالِ النَّاسِ إِلَى الدُّنْيَا مَا بَقِيَ مِنَ الْحَيَاءِ</p> <p>İnsanlar dünyaya meyl etti. Hayâdan bir şey kalmadı.</p> <p>الْعُلَمَاءُ غَافِلُونَ وَالْجُهَلَاءُ فَاسِقُونَ</p> <p>Âlimler gaflet halinde. Cahiller günah içinde.</p>
<p>تَخَرَّبُوا قُبُورَنَا تَغَيَّرُوا حُضُورَنَا</p> <p>Kabirlerimizi harab ettiler. Huzurumuzu bozdular.</p> <p>تَكَثَّرُوا شُرُورَنَا عَلَى اللَّهِ تَوَكَّلْنَا</p> <p>Kötülerimizi çoğalttılar. Yalnız Allah'a tevekkül ettik.</p>	
<p>وَالسَّعَادَةُ مِنْ خَيْرِ الْوَرَى</p>	<p>الرَّشَادَةُ مِنْ نُورِ الْهُدَى</p>

Mutluluk, insanların en hayırlısı (s.a.s)'dendir.

لِكُلِّ دَاءٍ يُعْطِيهِ الدَّوَا

Her hastalığa deva verir

أَكْرَمُ الْكِرَامِ مَمْدُوحُ الْمُؤَلَى

İyilerin en iyisi, Mevlâ'nın övdüğü.

عَرْشُ الْمَحَاسِنِ نُورُ الْأَنْبِيَاءِ

Güzelliklerin tahtı.
Enbiyaların nuru.

شَفِيعُ الْأَمَمِ خَيْرُ الشَّفَعَاءِ

Ümmetlere şefaathçi, Hem de en hayırlı şefaathçi.

نَبِيٌّ كَرِيمٌ أَصْلُهُ أَزْكَى

Gelen şerefli bir nebidir. Onun aslı tertemizdir.

مِنْ فَضْلِ اللَّهِ دَارُ الضَّعْفَاءِ

Allah'ın fazlındandır. Zayıflara ev gibidir.

أَمِيرُ الرُّسُلِ لَيْلَةُ الْإِسْرَاءِ

İsra gecesinde Resullerin emiri.

مُعْجَزَاتُهُ حُجَّةُ الْمُؤَلَى

Mucizeleri Mevlâ'nın delilidir

نُورُ الثَّقَلَيْنِ وَاصِلُ الْعُلَى

İns ve cinin nuru. En yükseğe ulaşandır.

Rüşde ermek (kâmil insan olmak) hidayet nuru (s.a.s)'dendir.

إِسْمُهُ أَحْمَدُ قَدْرُهُ أَمَجْدُ

İsmi Ahmed'dir, kadr-u kıymeti çok şereflidir

أَفْضَلُ الرُّسُلِ هَادِي السُّبُلِ

Peygamberlerin en faziletlisi, yolların rehberi,

حَبِيبُ الرَّحْمَنِ مَذْكُورُ الْقُرْآنِ

Rahmân'ın habibi (sevgilisi). Kur'ân'ın (adımı) zikrettiği.

صَاحِبُ الْعِلْمِ كُنُوزِ الْكَرَمِ

İlim sahibi. Cömertliğin hazinesi.

مِنْ نُورِ الرَّحِيمِ مِنْ سِرِّ الْحَكِيمِ

Rahim (Allah'ın) nurundan. Hakîm (Allah'ın) sırrından.

رَحْمَةُ اللَّهِ دَاعِي اللَّهِ

Allah'ın rahmetidir. Hem Allah'ın davetçisidir.

عَارِجُ الْمِعْرَاجِ مُنِيرُ الْمِنْهَاجِ

Mi'râca yükselen. İnsanlığın yolunu aydınlatan.

وَ انْشَقَّ الْقَمَرُ بِالْإِشَارَاتِ

İşaretlerle ay ikiye ayrıldı

سَيِّدُ الْكَوْنَيْنِ جَدُّ الْحَسَنَيْنِ

İki kâinatın efendisi. Hasan ve Hüseyin'in dedesi.

خَلَقَ اللَّهُ بِحُرْمَتِهِ

مَا خَلَقَهُ خَالِقُ الْأَشْيَاءِ

Allah, varlıkları yaratıcısı, ne yaratmışsa O'na hürmeten yaratmıştır.	
<p>وَأَنْتَ عَالِمُ السِّرِّ مِنَ السُّفَى إِلَى الْعُلَى</p> <p>Sen, en aşağıdan en yukarıya kadar her şeyin sırrını bilensin</p> <p>يُسَبِّحُكَ يَا رَبِّ مَا عَدَدَ مِنَ الْمَلِكِ</p> <p>Evrende tâdat edilen her şey yâ Rabbi, Sen'i tesbih etmekte.</p> <p>أَسْبِحُكَ يَا رَبِّ بِإِنْعَامِكَ فِي قَلْبِي</p> <p>Kalbime verdiğin in'âmınla bütün noksanlıklardan seni tenzih ediyorum</p> <p>وَلَا تَجْعَلْنِي يَا رَبِّ عَنِ الرَّحْمَةِ مِنَ الْمَكْتُومِ</p> <p>Beni rahmetinden mahrum kalanlardan eyleme ya Rab</p> <p>لِتَخْصِيْلِي رِضَاكَ اجْعَلْنِي يَا رَبِّ مِنَ السَّاعِي</p> <p>Sen'in rızanı kazanmam için beni gayret ehli kıl</p>	<p>إِلَهِي أَنْتَ وَهَابٌ كَرِيمٌ خَالِقُ الْأَشْيَاءِ</p> <p>Allah'ım! Sen karşılıksız veren cömertsin, her şeyi yaratansın.</p> <p>إِلَهِي أَنْتَ فَرْدٌ وَاحِدٌ يَا مَالِكِ الْمُلْكِ</p> <p>Allah'ım! Sen (eşsiz) olan Ferd'sin. Ey bütün mülkün sahibi,</p> <p>أَوْجَدُكَ يَا رَبِّ بِإِلْهَامِكَ فِي قَلْبِي</p> <p>Kalbime (indirdiğin) ilhamınla birliğini ikrar ediyorum, yâ Rab!</p> <p>إِلَهِي قَدْ كُنْتَ كَرِيمًا قَادِرًا قَيُّومًا</p> <p>Allah'ım, Sen kerimsin, kudret sahibisin, (eşyayı ayakta tutan) Kayyûmsun</p> <p>إِلَهِي أَنْتَ قَدْ قُلْتَ أَجِيبْ دَعْوَةَ الدَّاعِي</p> <p>Allah'ım! Dua edenin duasına icabet edeceğini söyledin</p>
<p>رَجَانِي مِنْكَ ذَوْقِي مَحَبَّتِكَ مِنْ أَدْوَانِي</p> <p>Sen'den talebim tatlar içinden sevgini tattırmandır</p>	<p>إِلَهِي أَنْتَ رَزَّاقٌ كَرِيمٌ قَاسِمٌ الْأَرْزَاقِ</p> <p>Allah'ım! Sen çok rızk veren, cömert olan, rızkları taksim edensin</p>
<p>إِلَهِي مَنْ رَأَيْتَ كَانَ مَنْصُورًا بِلَا نَصْرِكَ</p> <p>Allah'ım! Nusretin olmaksızın zafer kazanmış, kimi gördün?</p> <p>فَكَيْفَ أَكُونُ مَعْمُورًا بِلَا عَوْنِكَ</p> <p>Senin yardımın olmaksızın nasıl mamur olur (ayakta kalabilirim)?</p>	
<p>خَلَقْتَ مِنْ رَحْمَتِكَ جَنَّتَكَ دَارَ الصَّفَا</p> <p>Rahmetinden saadet yurdu cennetini halk ettin (yarattın).</p> <p>كُلُّ الْأَشْيَاءِ فِي عِلْمِكَ الْحَمْدُ لَكَ وَالثَّنَاءُ</p>	<p>مِنْ كُلِّ الْأَشْيَاءِ أَعْظَمُ رَحْمَتِكَ يَا رَبَّنَا</p> <p>Ey Rabbimiz! Senin rahmetin her şeyden daha büyüktür.</p> <p>أَنْتَ الْحَكِيمُ فِي فِعْلِكَ أَنْتَ الرَّحِيمُ فِي قَوْلِكَ</p>

Her şey senin ilmindedir. Hamd ve sena
(övgü) sanadır.

إِذَا جَمَعْنَا لَدَيْكَ يَا مُسْتَعِيثٌ أَغْنَانَا

Herkese yardım eden, Huzurunda
toplandığımızda imdadımıza yetiş

يَا مَالِكِ الْمَلِكِ الْقَدِيمِ لِدَعْوَتِنَا أَجِبْنَا

Ey ezelden beri mülkün sahibi olan
dualarımıza icabet et.

أَخْرَجْنَا مِنْ لَيْلِ الظُّلَمِ خَلَصْنَا مِنْ دَارِ الْعَنَاءِ

Karanlık gecelerden bizleri çıkar. Bizleri
sıkıntılar yurdundan halâs eyle!

أَنْتَ رُوْفٌ بِالْعِبَادِ ذَاتِ الْعِلْمِ أَحْوَالِنَا

Sen kullarına karşı çok merhametlisin.
Durumlarımızı da en iyi bilensin.

إِنْ لَمْ تَكُنْ تَرْحَمْنَا وَمَنْ يَكُنْ يَرْحَمُنَا

Bize merhamet etmezsen, kim bize
merhamet edecek?

لِتَغْفِرَ ذُنُوبَنَا وَتَسْتُرَ عِيُوبَنَا

Günahlarımızı afv etmek, kusurlarımızı
örtmek üzere.

لَيْلَةَ الْمِعْرَاجِ كُنَّا مِنْ أُمَّتِهِ أَمْنَا

Mi'râc gecesi. Biz de O (sallallahu aleyhi
ve sellem)'in ümmetindeniz, bize yol
göster.

لَكَ الْعِزُّ وَالْكَبْرِيَاءُ وَفِي الدَّارَيْنِ كُنَّا لَنَا

İzzet ve azamet sana aittir, her iki cihanda
da bizimle ol.

إِلَّا كُنَّا أَهْلَ الْإِيمَانِ بِكَ وَبِنَبِيِّنَا

Ancak Sana ve peygamberimiz (sallallahu
aleyhi ve sellem)'e iman etmiş olanlardanız.

Sen işlerinde hikmet sahibisin. Sözlerinde
de merhamet sahibisin.

نَتَوَكَّلُ عَلَيْكَ وَ لَا نَفْرَقُ مِنْكَ

Sana tevekkül ederiz. Senden (düşmandan
korkar gibi) korkmayız.

عَرَقْنَا فِي بَحْرِ الذُّنُوبِ شَرِبْنَا مِنْ نَهْرِ الْكُرُوبِ

Günahlar denizinde boğulduk, Hüzünler
nehirinden su içtik

أَنْتَ الْكَرِيمُ يَا ذَا الْكَرَمِ أَنْتَ الرَّحِيمُ فِي الْقَدَمِ

Ey kerem sahibi, Sen çok cömertsin. Sen
ezelde de merhametliydin.

قَدْ سَبَقَتْ رَحْمَتَكَ غَضَبِكَ يَوْمَ الْأَزْلِ

Ezel gününde (zaman yaratılmadan)
Rahmetin gazabını aşmıştı.

مَا كَثُرَتْ ذُنُوبُنَا عِنْدَ بُحُورِ رَحْمَتِكَ

Rahmet denizlerinin karşısında
günahlarımız bir şey sayılmaz.

خَلَقْتَنَا مِنْ فَضْلِكَ مِنْ أُمَّةٍ مُحَمَّدٍ

Bizleri fazlından ümmet-i Muhammed
olarak yarattın.

وَعَدْتَنَا لِنَبِيِّنَا مَغْفِرَةَ أُمَّتِهِ

Peygamberimize (sallallahu aleyhi ve
sellem) ümmetini affetmeye söz verdin,

نَرْجُوا مِنْكَ يَا رَبَّنَا بِحُزْمَةِ خَيْرِ الْوَرَى

Ey Rabbimiz Sen'den yaratılmış olanların
en hayırlısı hürmetine diliyoruz.

قَدْ كُنَّا فِي بَحْرِ الْعِصْيَانِ عَرَقْنَا فِي نَهْرِ الطَّغْيَانِ

Günahlar denizindeyiz, isyan nehrinde
boğulduk.

أَمَرْتَنَا يَا رَبَّنَا لَا تَقْنَطُوا مِنْ رَحْمَتِي

Bizlere “Rahmetimden ümidinizi kesmeyiniz”
diye emrettin.

رَحْمَتِكَ لِلْمُذْنِبِينَ هَيَّأْتَهَا يَا رَبَّنَا	
Rahmetini günahkârlar için hazırladın, ey Rabbimiz!	
يَذْهَبُ الْعَفْوُ بِلَا إِخْتِيَارٍ	إِنْ نَظَرَ الْعَيْنُ مَعَ الْإِعْتِبَارِ
Akıllar ister istemez irade dışı kalır.	Göz (tam) ibretle bakacak olsa
لَا جَرَمَ يَخْرُجُ مِنَ الدِّيَارِ	إِذَا رَأَى النَّاسُ رَجُلًا غَيُورًا
Şüphesiz bu diyardan çıkar gider.	Gayret ehli bir adam (bu) insanları görecektir
قَدْ وَجِبَ عَلَى كُلِّهِمْ فِرَارٌ	كَيْفَ يَعِيشُ الْعُرَفَاءُ فِي الزَّمَانِ
Her birisine kaçmak vacip olmuştur.	Arifler (Hakk'ı bilenler) bu zamanda nasıl yaşarlar?
يَمُوتُونَ فِي اللَّيَالِي وَالنَّهَارِ	يُوجَدُ فِي كُلِّ زَمَانٍ رَجَالٌ
(Bu zamandakiler) gecelerde de gündüz de ölüyor.	Her zamanda (Allah) adamları bulunur.
زَمَانَنَا كَانَ زَمَانَ الشَّرِّارِ	قَدْ ذَهَبَ الْعَقْلُ مِنْ أَبْنَاءِ نَاسٍ
Zamanımız şerli (insanların) zamanı olmuş.	Bazı insanların çocuklarının aklı gitmiş.
قَدْ أَمَرَ الْمُخْتَارَ عَلَى الْإِسْتِهَارِ	قَالَ النَّبِيُّ الْحَيَاءُ مِنَ الْإِيمَانِ
Seçilmiş olan (sallallahu aleyhi ve sellem)'in emridir ve meşhurdur.	Peygamberimiz (sallallahu aleyhi ve sellem) 'hayâ imandandır' buyurdu
وَاللَّيَالِي سَكَنُوا فِي جَوْفِ النَّارِ	كَانَتْ حَيَاتُ الْمُؤْمِنِ فِي نَهَارٍ
Geceleri ateşin göbeğinde kalıyorlar.	Müminler gündüz yaşayabiliyor.
قَدْ يُوجَدُ الْمُخْلِصُ فِي دِينِنَا	
Dinimize göre ihlaslı kişi (her zaman) bulunabilir.	
أَزْ بُولُورٍ بُوَيْلَهُ كُوَزَلْ نَامِدَار	
Az bulunur (şimdi) böyle güzel namdar (şöhretli}.	
إِلَى أَيْنَ يَنْتَهِي عَلَيْنَا أَيَّامُنَا	يَا رَبَّنَا الرَّحِيمُ مَا كَانَ أَحْوَالُنَا

Günlerimiz aleyhimizde olmaya,
ne zamana kadar devam edecek?

ذَهَبَتْ مِنَّا الْيَوْمَ أَنْوَارُ أَبْصَارِنَا

Bugün artık gözlerimizin nurları
bizden ayrıldı gitti.

الْخَيْرُ مِنَ الشَّرِّ سَقَطَ مِنَّا الْمُنَى

iyiyi kötüden ayırt edemiyorlar.
Artık ümitlerimiz tükendi.

وَ ارْزُقْنَا السَّعَادَةَ يَا رَبَّنَا إِرْحَمْنَا

Bizlere Sen mutluluk nasip et ey
rabbimiz, bizlere merhamet et.

وَمَا بَقِيَتْ فِينَا يَا رَبَّنَا أَمْنًا

Ey rabbimiz, içimizde emniyetli
kişiler kalmadı.

بِقُضَاكَ يَا غِيَّيْ تَخْلُقُ أَسْبَابِنَا

Ey Ganiy olan Rabbimiz, fazlınla
sebepleri halk eylersin.

وَ كَانَ اللَّهُ لَنَا وَ لَا يَكُنْ عَلَيْنَا

“Allah (c.c.) bizim lehimizdedir,
aleyhimize olmasın” (derler).

هُوَ الرَّحْمَنُ الرَّحِيمُ الَّذِي يَرْحَمُنَا

Bizlere merhamet eden Rahman
ve Rahim O’dur.

وَ آلِهِ وَ صَحْبِهِ وَ هُمْ شَفَعَانُنَا

Ve O’nun (s.a.s) ailesi ve
ashabının hürmetine (bizlere
merhamet ediyor). Onlar bizim
şefaathilerimizdir.

Ey rahmet edici Rabbimiz,
durumumuz nicedir?

لِكثْرَةِ الْغَفْلَةِ إِسْوَدَتْ قُلُوبِنَا

Gafletimizin çokluğundan
kalplerimiz karardı.

لَا يَفْقَهُمُ النَّاسُ لِضَعْفِ إِيْمَانِهِمْ

İnsanlar imanlarının zayıflığından,

قَطَعَتْ أَهْوَانُنَا سُبُلَ السَّلَامَةِ

Hevalarımız (zararlı isteklerimiz)
selamet yollarını kesti.

غَلَبَتْ الْأَشْرَارُ ذَهَبَتْ الْأَخْيَارُ

Kötü olanlar bizlere galebe çaldı,
hayırlı olanlar gittiler

إِنْ كُنْتَ تَرْحَمُنَا يَا رَبَّنَا الْكَرِيمُ

Ey kerim olan Rabbimiz şayet bize
merhamet etmek istersen;

الرِّجَالُ الْكِرَامُ إِلَّا يَرْجُونَ اللَّهَ

Kerem ehli insanlar, Allah’tan
başkasını talep etmezler.

سَبَقَتْ رَحْمَتُهُ تَعَالَى غَضَبَهُ

O yüce (Allah)’ın rahmeti gazabını
geçmiştir.

بِحُرْمَتِ مُحَمَّدٍ هُوَ حَبِيبُ الرَّحْمَنِ

Muhammed (sallallahu aleyhi ve
sellem)’in hürmetine (bize
merhamet ediyor). Çünkü O
Rahman’ın habibidir (sevgilisidir).

أَنَا الرَّجُلُ الَّذِي سَمَّاهُ اللَّهُ مُحَمَّدًا

Ben Allah (c.c)’ın Muhammed diye
isimlendirdiği insanım.

بِحُرْمَتِ مُحَمَّدٍ إِرْحَمْنَا يَا رَبَّنَا

Ey Rabbimiz Muhammed (sallallahu aleyhi ve sellem)'in hürmetine bizlere merhamet et.		
<p>الْعِيدُ عِيدٌ لَنَا وَالْخَيْرُ خَيْرٌ لَنَا</p> <p>Bu bayram bizim bayramımız. Bu güzellikler bizim güzelliklerimiz.</p> <p>الْعِيدُ عِيدٌ لَنَا وَالْخَيْرُ خَيْرٌ لَنَا</p> <p>Bu bayram bizim bayramımız. Bu güzellikler bizim güzelliklerimiz.</p> <p>الْعِيدُ عِيدٌ لَنَا وَالْخَيْرُ خَيْرٌ لَنَا</p> <p>Bu bayram bizim bayramımız. Bu güzellikler bizim güzelliklerimiz.</p> <p>الْعِيدُ عِيدٌ لَنَا وَالْخَيْرُ خَيْرٌ لَنَا</p> <p>Bu bayram bizim bayramımız. Bu güzellikler bizim güzelliklerimiz.</p> <p>الْعِيدُ عِيدٌ لَنَا وَالْخَيْرُ خَيْرٌ لَنَا</p> <p>Bu bayram bizim bayramımız. Bu güzellikler bizim güzelliklerimiz.</p> <p>الْعِيدُ عِيدٌ لَنَا وَالْخَيْرُ خَيْرٌ لَنَا</p> <p>Bu bayram bizim bayramımız. Bu güzellikler bizim güzelliklerimiz.</p>	<p>وَالْمُلْكُ لَكَ يَا رَبِّ</p> <p>Mülk (saltanat) da Sen'indir, Ya Rab!</p> <p>كُنَّا مِنْكَ نَسْتَعِينُ</p> <p>Kesinlikle Sen'den yardım dileriz.</p> <p>يَسْتُرُ عُيُوبَنَا</p> <p>Kusurlarımızı örter.</p> <p>يَرْحَمُنَا رَبُّنَا</p> <p>Rabbimiz bizi affeder.</p> <p>نَبِيِّنَا مُحْتَرَمٌ</p> <p>Peygamberimiz (s.a.s) pek saygındır.</p> <p>وَاعْفُ عَنَّا يَا صَبُورُ</p> <p>Ey Sabûr (çok sabredici), bizi affet.</p> <p>وَلَا تَكُنْ عَلَيْنَا</p> <p>Aleyhimizde olma.</p> <p>وَاعْفِرْ لَنَا يَا عَافِرُ</p> <p>Ey mağfiret edici, bizleri mağfiret et.</p>	<p>الْحَمْدُ لَكَ يَا رَبِّ وَالشُّكْرُ لَكَ يَا رَبِّ</p> <p>Hamd sanadır Ya Rab! Şükür de sanadır Ya Rab!</p> <p>أَنْتَ رَبُّ الْعَالَمِينَ يَا اللَّهُ يَا مُعِينُ</p> <p>Sen âlemlerin Rabb'isin. Ey Allah, ey Muîn (yardımcı)!</p> <p>هُوَ اللَّهُ رَبَّنَا يَغْفِرُ ذُنُوبَنَا</p> <p>O Rabb'imiz olan Allah'tır. Günahlarımızı affeder.</p> <p>خَلَقْنَا دَارَ الْفَنَاءِ عَشْنَا فِي بَحْرِ الْعَنَاءِ</p> <p>Fani dünyada yaratıldık. Sıkıntı denizinde yaşadık</p> <p>كُنَّا فِي النَّبِيِّتِ الْحَرَمِ خَلَقْنَا خَيْرَ الْأُمَّمِ</p> <p>İşte Beytu'l-Haram'dayız. En iyi ümmet olarak yaratıldık.</p> <p>وَاعْفِرْ لَنَا يَا غَفُورُ أَكُنْ عَبْدَكَ الشَّاكُورُ</p> <p>Bizi bağışla, ey çok bağışlayan. Çok şükreden kulun olayım.</p> <p>نَرْجُوكَ يَا رَبَّنَا مِنْ لَدُنْكَ هَبْ لَنَا</p> <p>Senden dileniyoruz ey Rabb'imiz. Katından bize ver.</p> <p>أَنْتَ رَبَّنَا الْقَادِرُ لِغُيُوبِنَا سَاتِرُ</p> <p>Sen kudretli Rabb'imizsin. Ayıplarımızı örtensin</p>
<p>الْعِيدُ عِيدٌ لَنَا وَالْخَيْرُ خَيْرٌ لَنَا</p> <p>Bu bayram bizim bayramımız. Bu güzellikler bizim güzelliklerimiz.</p> <p>الْعِيدُ عِيدٌ لَنَا وَالْخَيْرُ خَيْرٌ لَنَا</p> <p>Bu bayram bizim bayramımız. Bu güzellikler bizim güzelliklerimiz.</p>	<p>أَكْرَمُنَا يَا كَرِيمُ</p> <p>Ey kerim olan bizlere ikram et.</p> <p>الْجُودُ مِنَ الْغَنِيِّ</p> <p></p>	<p>أَنْتَ رَبَّنَا الرَّحِيمُ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ</p> <p>Sen çok merhametli Rabb'imizsin. Her şeyi çok iyi bilensin.</p> <p>أَنْتَ الْغَنِيُّ يَا غَنِيٌّ عَنِ خَلْقِكَ تَسْتَعِينِي</p> <p></p>

Bu bayram bizim bayramımız. Bu
güzellikler bizim güzelliklerimiz.

الْعِيدُ عِيدٌ لَنَا وَالْخَيْرُ خَيْرٌ لَنَا

Bu bayram bizim bayramımız. Bu
güzellikler bizim güzelliklerimiz.

الْعِيدُ عِيدٌ لَنَا وَالْخَيْرُ خَيْرٌ لَنَا

Bu bayram bizim bayramımız. Bu
güzellikler bizim güzelliklerimiz.

الْعِيدُ عِيدٌ لَنَا وَالْخَيْرُ خَيْرٌ لَنَا

Bu bayram bizim bayramımız. Bu
güzellikler bizim güzelliklerimiz.

الْعِيدُ عِيدٌ لَنَا وَالْخَيْرُ خَيْرٌ لَنَا

Bu bayram bizim bayramımız. Bu
güzellikler bizim güzelliklerimiz.

الْعِيدُ عِيدٌ لَنَا وَالْخَيْرُ خَيْرٌ لَنَا

Bu bayram bizim bayramımız. Bu
güzellikler bizim güzelliklerimiz.

الْعِيدُ عِيدٌ لَنَا وَالْخَيْرُ خَيْرٌ لَنَا

Bu bayram bizim bayramımız. Bu
güzellikler bizim güzelliklerimiz.

Cömertlik zenginden
(beklenir).

صُنَا مِنْ الْمَهَالِكِ

Helak eden şeylerden
bizi koru.

نُرْجُوكَ مِنْكَ الْمَدَدُ

Senden medet
umuyoruz.

الْكُلُّ مِنَ اللَّهِ

Her şey (artık)
Allah'tandır.

أَجِبْنَا يَا رَبَّنَا

Bize icabet eyle
(dualarımızı kabul et).

وَ الْإِنْعَامَ وَ الرَّحْمَ

Nimet vermeyi ve
merhamet etmeyi de.

أَنْتَ مَوْلَانَا الْقَدِيمُ

Sen ezelden beri bizim
Mevla'muzsın.

Sadece Sen zenginsin ey
Ganiyy. Yaratıklarına ihtiyaç
duymazsın.

يَا مَالِكَ الْمَمَالِكِ وَ لَوْ كُنَّا كَذَلِكَ

Ey kölelerin sahibi. Biz
böyle (kusurlu) olsak da.

يَا اللَّهُ يَا أَحَدًا يَا قَيُّومُ يَا صَمَدًا

Ey Allah, ey (tek olan) Ehad,
ey (her şeyi ayakta tutan, her
şeyin idaresi elinde olan)
Kayyum, ey (hiçbir şeye
muhtaç olmayan, her şey
kendisine muhtaç olan)
Samed

قَدْ آمَنَّا بِاللَّهِ وَ بِرَسُولِ اللَّهِ

Allah'a kesin iman ettik.
Allah'ın elçisine de.

إِزْحَمْنَا يَا رَبَّنَا أَكْرَمْنَا يَا رَبَّنَا

Bize acı ey Rabb'imiz. Bize
ikram et ey Rabb'imiz.

أَنْتَ تُحِبُّ الْعَفْوَ وَ الْكَرَمَ وَ اللَّطْفَ

Sen affetmeyi seversin.
İkramı ve lütfetmeyi de.

وَ اغْفِرْ عَنَّا يَا كَرِيمٌ وَ اغْفِرْ لَنَا يَا
رَحِيمٌ

Ey Kerim olan Allah'ım bizi
affet, ey çok merhamet eden
bizleri bağışla.

SONUÇ

Asıl adı Hâce Muhammed Lutfi olan Alvarlı Efe Hazretleri Erzurum'un Kındığı köyünde dünyaya gelmiştir. Nakşibendi büyüklerinden olan Alvarlı Efe Hazretleri ülkenin çeşitli yerlerinde imamlık görevini yapmış ve vazifesini uzun yıllar sonra yine Erzurum'da tamamlamıştır. Hazret Erzurum'da vefat etmiş ve yine Erzurum'da defnedilmiştir. Alvarlı'nın elimizdeki eseri "Hulâsatü'l- Hakâyık ve Mektûbât-ı Hâce Muhammed Lutfî" dir. Bu eser birçok kısımdan oluşmakla birlikte bizim ele aldığımız ve incelediğimiz kısım "Arabî Gazeller"dir. "Arabî Gazeller" orijinal eserde toplamda on dokuz sayfadan müteşekkildir. Aslında 'Gazaliyyât' kelimesi Klasik Doğu şiirinin en yaygın nazım şekillerinden biri olup genellikle 5-12 beyitten oluşan, ilk beyitlerin mısraları aralarında kafiyenin olduğu, diğer beyitlerde ilk mısra serbest ikinci mısra ise matla ile kafiyeli olan 'gazel' kelimesinin çoğul kipi anlamında kullanılmıştır. Kelime olarak Gazaliyyât gazelle ilgili, gazel tarzında olan şiirler anlamına gelir. Bu vesile ile eserdeki Gazaliyyât da genel olarak Allah-u Teâlâ'nın büyüklüğünden, yüceliğinden, ehadiyetinden bahsetmekte ve daha sonra ise Allah'ın sıfatlarını vesile kılarak dua etmektedir. Beyit tarzında sunulmuş olan bu kısım Allah'a yalvarış ve yakarış ile son bulmaktadır.

KAYNAKÇA

Lutfî, H. M. (2011). Hulâsatü'l- Hakâyık ve Mektûbât-ı Hâce Muhammed Lutfi, İstanbul: Efe Hazretleri Vakfı.